

Sygn. akt II PK 86/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko K. K.

o wynagrodzenie, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 czerwca 2017 r.,

skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 1 września 2015 r., sygn. akt XXI Pa .../15,

**oddala skargę kasacyjną i zasądza od strony pozwanej na
rzecz strony powodowej 900 zł (dziewięćset) tytułem zwrotu
kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód wniósł o zasądzenie od pozwanej wynagrodzenia za pracę w październiku 2008 r. w kwocie 1.333,40 zł i w listopadzie 2008 r. w kwocie 5.710,36 zł z ustawowymi odsetkami, a także wynagrodzenia za pracę w godzinach

nadliczbowych w kwocie 9.078 zł z ustawowymi odsetkami od 11 grudnia 2008 r. wraz z kosztami procesu.

Sąd Rejonowy w [...] nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 maja 2009 r. uwzględnił roszczenie powoda w całości, nakazując pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w [...] opłaty od pozwu.

Odpis nakazu zapłaty doręczono dorosłemu domownikowi w miejscu wskazanym jako siedziba prowadzonej działalności gospodarczej przez pozwaną w dniu 25 maja 2009 r.

Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty 26 czerwca 2009 r., domagając się oddalenia powództwa w całości. Ponadto, złożyła wniosek o przywrócenie jej terminu do złożenia sprzeciwu, uzasadniając wniosek brakiem prawidłowego doręczenia jej nakazu zapłaty. Wskazała, że odbioru przesyłki pocztowej dokonał M. W., który doręczył jej korespondencję 18 czerwca 2009 r. Do wniosku pozwana dołączyła oświadczenie M. W., z którego wynika, że odebraną od listonosza przesyłkę zawierającą nakaz zapłaty wręczył pozwanej 18 czerwca 2009 r. Pozwana zeznała, że M. W. prawdopodobnie znalazł nakaz zapłaty w nocy 18 czerwca i przekazał jej przesyłkę oraz, że przekazanie jej przesyłki mogło mieć miejsce o 23.30, a równie dobrze o 2 w nocy, a także, że do 20 czerwca nie miała wiedzy, że M. W. odebrał ten list. Dodała, że była zajęta projektem i jeździła po Polsce.

Postanowieniem z 19 października 2009 r. przywrócono pozwanej termin do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Wyrokiem z 11 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w [...] oddalił powództwo o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, zaś w zakresie roszczenia o wynagrodzenie sprawę przekazał do rozpoznania wydziałowi cywilnemu Sądu Rejonowego .

Wyrok Sądu Rejonowego powód zaskarżył w całości, domagając się jego uchylenia i odrzucenia sprzeciwu pozwanej od nakazu zapłaty.

Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z 1 września 2015 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego i odrzucił sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 maja 2009 r. wydany przez Sąd Rejonowy , rozstrzygając o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy podzielając stanowisko i argumentację Sądu Najwyższego przedstawioną w postanowieniach: z 16 czerwca 2015 r., I PZ 3/15; z 9 lutego 2006 r., V CZ 2/06, z 22 października 2008 r., I PZ 27/08 oraz z 26 września 2013 r., II CZ 45/13 - wskazał, że art. 168 § 1 k.p.c. nie może być interpretowany w sposób rozszerzający, gdyż zasadą jest, że czynności procesowe powinny być dokonywane w terminie. Podkreślił, że o braku winy strony może mówić tylko wtedy, gdy istniała jakaś przyczyna, która spowodowała uchybienie terminowi. Przyczyna ta zachodzi wówczas, gdy dokonanie czynności w ogóle (w sensie obiektywnym) było wykluczone, jak również w takich przypadkach, w których w danych okolicznościach nie można było oczekiwać od strony, by zachowała dany termin procesowy. Sąd dalej stwierdził, że w każdym przypadku przy ocenie braku winy, jako przesłanki przywrócenia terminu uchybionego przez stronę, należy uwzględniać wymaganie dołożenia należytej staranności człowieka przejawiającego dbałość o swe własne życiowo ważne sprawy. Sąd stwierdził, że pomimo iż pozwana wskazała na długotrwałą nieobecność w siedzibie stanowiącą jednocześnie jej mieszkanie, okoliczności tej w żaden sposób nie wykazała. Same zaś twierdzenia pozwanej nie mogą świadczyć o uprawdopodobnieniu wskazywanych przez nią okoliczności. W tym kontekście Sąd ocenił, że odwołanie się przez pozwaną do okoliczności przekazania jej z opóźnieniem przesyłki sądowej przez współpracownika, który przebywał w jej siedzibie stanowiącej jednocześnie mieszkanie w celu innym niż wykonywanie czynności służbowych (nadzór nad remontem), nie ma istotnego znaczenia dla oceny, że pozwana uchybiła terminowi do wniesienia sprzeciwu. Zdaniem Sądu Okręgowego, zaoferowane przez pozwaną dowody w celu wykazania, kto odebrał pismo sądowe i kiedy faktycznie dotarło ono do adresata nie pozwoliły na przyjęcie, że M. W. nie była osobą uprawnioną do odbioru korespondencji. Sąd, uwzględniając art. 138 § 1 k.p.c. i wynikające z niego domniemanie, stwierdził, że doręczający mógł przypuszczać, że osoba przebywająca w mieszkaniu pozwanej jest domownikiem, a nie tylko gościem, jeżeli godziła się przyjąć przesyłkę. Opóźnienie spowodował dorosły domownik, który nie przywiązał właściwego znaczenia dla odebranej korespondencji sądowej i przekazał ją z opóźnieniem uniemożliwiającym zachowanie terminu do wniesienia sprzeciwu. Sąd uznał, że przywrócenie

pozwanej terminu do wniesienia zarzutów było bezpodstawne. W konsekwencji orzekł, że sprzeciw podlegał odrzuceniu jako złożony po terminie.

Wyrok Sądu Okręgowego pozwana zaskarżyła w całości. Zarzucono naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

(-) art. 233 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie przez Sąd Okręgowy z zebranego w sprawie materiału dowodowego niepełnych, sprzecznych i nielogicznych wniosków;

(-) art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. przez nie wskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku dokonanych przez Sąd ustaleń faktów, które Sąd ten uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej;

(-) art. 243 k.p.c. przez przyjęcie, że twierdzenia strony nie mogą świadczyć o uprawdopodobnieniu wskazywanych przez nią okoliczności;

(-) art. 138 § 2 k.p.c. przez przyjęcie, iż doręczenie pisma sądowego w miejscu pracy może skutecznie nastąpić do rąk dorosłego domownika, administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi;

(-) art. 138 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, iż doręczenie pisma sądowego w mieszkaniu może skutecznie nastąpić do rąk osoby okazjonalnie w nim przebywającej;

(-) art. 169 § 1 i § 2 k.p.c. przez przyjęcie, iż wniosek o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej został złożony po terminie, jak i że nie zostały uprawdopodobnione okoliczności uzasadniające ten wniosek.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za drugą instancję oraz przed Sądem Najwyższym.

Pełnomocnik powoda, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniosł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej okazała się nie mieć uzasadnionych podstaw.

Wstępnie należy stwierdzić, że skarżąca podnosząc liczne zarzuty naruszenia prawa procesowego, wskazuje na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Jednak uzasadnienie zasadności skargi (jej podstaw) ogranicza się wyłącznie do powtórzenia zarzutów naruszenia wcześniej wskazanych przepisów prawa procesowego. Skarżąca nie podnosi poza kwestionowaniem ustaleń faktycznych okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na ostateczny wynik rozstrzygnięcia sprawy.

Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., wyłącznie zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

W ocenie Sądu Najwyższego Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i trafnie je ocenił. Nie ulega więc wątpliwości, że Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do badania prawidłowości tych ustaleń przez Sąd drugiej instancji. W szczególności, jeżeli nie ma podstaw do stwierdzenia przekroczenia granic swobodnej ich oceny.

Nie budzi wątpliwości Sądu Najwyższego także poprawność sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku. W skardze nie wykazano bowiem, by mogło to mieć wpływ na rozstrzygnięcie.

Mając powyższe na uwadze można jedynie stwierdzić, że jeżeli mieszkanie osoby prowadzącej działalność gospodarczą jest jednocześnie miejscem prowadzenia tej działalności, to ocena okoliczności prawidłowości doręczenia zastępczego korespondencji musi podlegać zaostrożnym rygorom. W szczególności zaś powinno to dotyczyć okresów długiej nieobecności tej osoby w tym miejscu. Należy więc w pełni zaakceptować stanowisko Sądu Okręgowego i powołane orzeczenia Sądu Najwyższego, iż art. 168 § 1 k.p.c. nie może być wykładany w sposób rozszerzający.

W okolicznościach niniejszej sprawy trafnie przyjęto więc, że nie można stwierdzić braku winy strony pozwanej w terminowym odbiorze korespondencji, co spowodowało uchybienie terminowi i brak podstaw do jego przywrócenia.

Mając powyższe na uwadze należało stwierdzić, że Sąd Okręgowy nie naruszył wskazanych w skardze kasacyjnej przepisów prawa procesowego a skarga kasacyjna w żadnym razie nie mogła być oczywiście uzasadniona.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

kc